

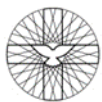
Liturgie voor de (online) viering van vrijdag **1 januari 2021, 10.30 uur, 8^e Kerstdag, Naamgeving, Nieuwjaar**

Voorganger: ds. Peter van der Schans

Lector: Thea van Dijk

Orgel: Arie Metaal

Thema: Er klinkt een Naam, een zegening

**Protestantse
Kerk**

Protestantse gemeente te IJsselstein

- De Paaskaars brandt
- Orgelspel vooraf
- Welkom door de voorganger

Goede morgen allemaal.

Vandaag is het de achtste dag na Kerst. Zo viert de kerk door de eeuwen deze dag. Niet zozeer als nieuwjaarsdag. 1 januari is een dag van de burgerlijke kalender. Geen dag van de kerkelijke kalender. En op de achtste dag van Kerst vierde de kerk de naamgeving van Jezus en zijn besnijdenis. De feesttijd van Kerst duurde zeven dagen. En op de dag erna, de achtste dus, begint een nieuwe periode. Een periode die gekenmerkt wordt door het pas gevierde feest. We gaan niet zomaar verder, alsof er niks gebeurd is.

Nee, de geboorte van Christus zet alles in een ander daglicht. Daarmee begint een nieuwe periode. En nu voor ons ook een nieuw jaar. De naam van Jezus verbindt ons met de Naam van de Eeuwige als een belofte dat Hij er ook dit jaar 2021 bij zal zijn.

Zo komen de kerkelijke en de burgerlijke kalender samen.

Laten we ons toewijden door stil gebed.

AAN HET BEGIN

- Toewijding door stil gebed
- Groet en Bemoediging
- We gaan staan
- Er wordt voor ons gezongen: intochtslied: Psalm 133:1 en 3
- Gebed

(Trektocht door de tijd. Tekst: Alfred C. Bronswijk; melodie: Gezang 173 of Lied 556. *Van harte*, p. 110 en *Rakelings nabij*, p. 120)

*Here God,
wij maken hier een trektocht door de tijd.
En onze voeten zoeken zee' re wegen,
de rechte paden tussen vloek en zegen,
de horizont achter de eindigheid.*

*Wij zien hier uit naar licht dat blijvend is.
En onze ogen speuren in het duister
naar vonken van uw glans en van uw luister,
een ster, een vuurvlam in de wildernis.*

*Wij tellen dagen naar wat komen gaat.
En onze harten vullen zich met leven,
met de beloften ooit de mens gegeven,
dat U het bent, die in ons midden staat.*

*Wij leven tastend op uw toekomst aan.
En onze monden spreken van de dromen,
van visioenen, werelden die komen.
Heer, maak ons klaar, om met U mee te gaan.
Amen.*

- We gaan zitten
- Er wordt voor ons gezongen: een loflied: Lied 513

DIENST VAN HET WOORD

- Gebed om de opening van het Woord

*Here God,
zegen ons met dauw en licht.
Zegen ons, uw trouw verplicht,
om het woord dat u ons geeft,
om de hoop die in ons leeft.*

*U, die tot ons gesproken heeft,
die met ons gebroken heeft
brood van leven, woord dat heelt,
die het leven met ons deelt.*

*Ga met ons uw wegen.
Zend ons uit tot zegen,
zend ons met een goed bericht:
heel de schepping in uw licht.
We bidden u om zegen voor ons hier aanwezig,
maar zeker ook voor wie anders met ons verbonden is.
Amen.*

(Lied 176, *Zingenderwijs*, melodie Lied 415)

- Eerste Schriftlezing: Numeri 6:22-27 (NBV)

²²De HEER zei tegen Mozes: ²³‘Zeg tegen Aäron en zijn zonen dat zij de Israëlieten met deze woorden moeten zegenen:

²⁴‘‘Moge de HEER u zegenen en u beschermen,

²⁵moge de HEER het licht van zijn gelaat over u doen schijnen en u genadig zijn,

²⁶moge de HEER u zijn gelaat toewenden en u vrede geven.’’

²⁷Als zij mijn naam over het volk uitspreken, zal ik de Israëlieten zegenen.’

- Er wordt voor ons gezongen: Lied 418:1 en 2

- Tweede Schriftlezing: Lucas 2:21 (NBV)

²¹Toen er acht dagen verstreken waren en hij besneden zou worden, kreeg hij de naam Jezus, die de engel had genoemd nog voordat hij in de schoot van zijn moeder was ontvangen.

- Er wordt voor ons gezongen: Lied 512:1 en 2

- Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Ik heb bij de voorbereiding even de mand met Kerst- en Nieuwjaarskaarten die Martha en ik kregen erbij gepakt. En gekeken wat mensen dan zeggen en schrijven. Er komen allerlei uitdrukkingen langs.

Fijne, mooie, warme, sfeervolle, lichte, gezellige, goede, vrolijke Kerstdagen of Feestdagen. Een enkele keer Merry Christmas.

En bij het nieuwe jaar komt er bij: gezond, liefdevol, gelukkig, vredig, best, goed en alle goeds, fantastisch, voorspoedig, geloof, hoop en liefde, licht. En ook hier een enkele keer: Happy New Year!

Ik heb niet heel precies geteld, maar het meeste kom je tegen: *Prettige kerstdagen!* En: *Gelukkig nieuwjaar!*

Zelf gebruik ik het liefste: *Gezegend Kerstfeest!* En: *Gezegend Nieuwjaar!* En als ik iemand ontmoet die rooms-katholiek is, dan zeg ik: *Zalig Kerstfeest!* *Zalig Nieuwjaar!*

Waarom: Gezegend? Dat is, omdat ik er de Bijbelse lading aan verbindt. Ik wil de invulling die Bijbelteksten er aan geven mee laten klinken. En daarvan hebben we er twee gelezen: uit Numeri en uit Lucas.

En die invulling is deze:

In de Bijbel ontmoeten we God allereerst als een God die mensen uit vervelende en ellendige situaties redt. Dat begint al in het Oude Testament met die onvoorstelbaar indrukwekkende ervaring van de redding uit **Egypte**. Zo ontmoeten we de HEER in zijn ware gedaante: als een God die mensen bevrijdt uit nood en ellende. Uit onderdrukking en ondergang. Daar en toe gebeurde het. Daar en toen hebben we het ervaren dat God aanwezig was en nieuwe toekomst gaf. Zo ging het ook bij de redding uit **Babylon** na de ballingschap. Weer laat God zich kennen als een God die bevrijding uit nood en dood geeft. En later zien we het opnieuw terug in de redding van **Jezus** uit de dood: God wekt hem op uit het duister van de strenge, bittere dood en geeft hem het leven weer. Deze God maakt geschiedenis.

Maar als het volk eenmaal een vaste woonplaats heeft gevonden; als het volk zich gesetteld heeft, dan hoopt men ook op de hulp van God. Dat wordt dan uitgedrukt door de **zegen**. Dan gaat het om het stille, voortdurende, haast onmerkbaar stromende handelen van God. Die betrokkenheid van God is dan niet in data vast te leggen of tot ogenblikken te herleiden. Maar het gaat om een alledaagse aanwezigheid van God in het dagelijkse leven van mensen.

Dus God helpt op een bepaald moment, in een bepaalde situatie. Vaak een vervelende. En God helpt geleidelijk, gestaag, op de lange duur. Waar, wanneer, wie en hoe dan ook. Het maakt je tot een gezegend mens.

En dat komt, omdat de **Naam van God** op je wordt gelegd.

Bij Numeri gaat het om drie keer de heilige, onuitsprekelijke Naam van God. Overduidelijk is om wie het gaat: de God van Israël. Je kunt die Naam weergeven als ‘*de Eeuwige*’. Maar ook als: ‘*Ik ben die Ik ben*’. Of: ‘*Ik zal zijn die Ik zijn zal*’. Of nog anders: ‘*Ik ben die er zijn zal.*’ ‘*Ik zal er zijn.*’ ‘*Ik zal er zijn voor jou.*’ ‘*De altijd Nabije.*’

Je staat er niet alleen voor. God is niet alleen in de hemel, Hij is niet alleen in de tempel, in de kerk. Nee, de HEER trekt mee het leven door. Met jou! Het is die Naam die persoonlijk op je wordt gelegd. Maar die wel voor iedereen geldt.

We worden er mee gezegend. We krijgen de handen opgelegd en die NAAM wordt op onze hoofden neergelegd. Niet geduwd, gedrukt, ingeprent. Maar neergelegd, doorgegeven, geschonken. De levenswarmte wordt doorgegeven. De nabijheid voelbaar, tastbaar overgedragen. Het gaat om het geschenk van bescherming, van licht en genade, van toewending. En uiteindelijk draait het om vrede. Om sjaloom. Veel meer dan vrede, dan afwezigheid van oorlog en geweld. Sjaloom drukt uit: heel zijn, volmaakt, volledig, harmonieus, 'gaaf'. Daar loopt de zegen op uit. De Naam van God, de HEER staat voor nabijheid die verhoudingen gaaf maakt. Dat mogen we meedragen het nieuwe jaar in.

We mogen ons ook verbonden weten met de **Naam van Jezus**. In hem komt God nog weer eens. De Naam Jezus – dat betekent: De HEER redt. Dat wil zeggen: mensen worden opgediept uit nood en ellende. We worden gered in ziekte en zeer. Klagen en vragen krijgt een adres. We worden verlost te midden van twijfels en teleurstellingen. Er komt vrede in angst en aanvechting. Zo wordt de Naam van God opnieuw op ons gelegd. Zodat wij die Naam mogen dragen, maar ook door die Naam gedragen worden.

Zo gevuld kan het jaar gezegend beginnen. En misschien zit er dan wel alles in wat ik aan het begin noemde aan wensen en groeten. Maar de woorden ‘prettig’ en ‘gelukkig’ vervang ik toch nog het liefste door ‘gezegend’.

Dit is de belofte die daarbij hoort:

(Belofte

Bij de Naam van God, Exodus 3:14

Toen antwoordde God hem: ‘Ik ben die er zijn zal. Zeg daarom tegen de Israëlieten: “IK ZAL ER ZIJN heeft mij naar u toe gestuurd.”’)

In de schaduw van je verleden.

In het onzekere van je toekomst.

In de zegen van je daden.

In de last van je onmacht

leg ik mijn belofte:

Ik ben die Ik ben.

In de diepte van je gevoelens.

In de hoogte van je gedachten.

In het zilver van je spreken.

In het goud van je zwijgen.

leg ik mijn belofte:

Ik ben die Ik ben.

In het verlangen van je dromen.

*In je angst voor de werkelijkheid.
In de veelheid van je talenten.
In de beperking van je mogelijkheid
leg ik mijn belofte:
Ik ben die Ik ben.*

*In de blijdschap over wat je lukt.
In het verdriet over waarin je niet slaagt.
In de dagen die aan je voorbij vliegen.
In de nachten die je zult doorwaken
leg ik mijn belofte:
Ik blijf die Ik ben.*

(Van Alfred C. Bronswijk, *Van harte*, p. 117)

Ik wens jullie allemaal: **Gezegend 2021!**
Amen.

- Meditatief moment: orgelspel
- Er wordt voor ons gezongen: Gezang 21 (uit *Zingenderwijs*; op de melodie van Psalm 134)

1. De morgen van de eerste dag -
de eerste, achtste, nieuwe dag.
Gods liefde gaat het leven in,
er klinkt een Naam, een zegening.

2. 'God zal u redden', zegt de Naam
die voorop in de tijd mag staan.
De morgen van de eerste dag -
de eerste, achtste, nieuwe dag.

DIENST VAN HET ANTWOORD

- Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed – samen bidden van het Onze Vader

*Dank, Heer,
voor een nieuw begin, een nieuw jaar.
Voor uw trouw de tijden door,
van geslacht op geslacht,
jaar in, jaar uit.*

We bidden om zegen over het nieuwe jaar:

*Zegen de jeugd, God, zegen de ouderen,
zegen onze naasten dichtbij,
zegen onze medemensen ver weg,
zegen ouders, zegen kinderen,
zegen gehuwden, zegen alleenstaanden,
zegen hen die samen door het leven gaan,
zegen hen die van elkaar gescheiden werden,
zegen onze geloofsgenoten, zegen andersdenkenden,
zegen arm en rijk,
en maak al uw mensenkinderen
steeds meer op elkaar betrokken.*

*Zegen de denkers, God, zegen de doeners,
zegen hen die richting wijzen, zegen hen die volgen,
zegen de levenslustigen, zegen de vermoeiden,
zegen hen die slechts omzien, zegen hen die vooruit kijken,
zegen de conformisten, zegen de alternatievelingen,
(zegen de klokkenluiders, de onderzoeksjournalisten
en de doortastende kamerleden,
zegen de vredestichters,
en doe ons allen uw toekomst verhaasten.*

*Zegen ons doen, God, zegen ons laten,
zegen onze grote woorden, zegen onze kleine daden,
zegen onze vastberadenheid, zegen onze aarzeling,
zegen ons slagen, zegen ons falen,
zegen onze successen, zegen onze teleurstellingen,
en vul aan met uw genade
wat aan al ons menselijk pogen ontbreekt.*

(Kees Kock, *Opkomend gebed*, p. 89)

*Zegen wie angst en aanvechting aan den lijve voelen,
zegen wie ziek zijn, van COVID-19 of al het andere,
zegen artsen, verpleegkundigen, logistiek en ondersteunend personeel,
zegen leidinggevendenden, verantwoordelijken, hulpdiensten,
zegen ieder die getroffen wordt door het venijnige virus,
hoe dan ook, waar dan ook; persoonlijk of zakelijk.*

*God, blijf ook in de toekomst
wat u van oudsher bent geweest:
een God-met-ons, een tochtgenoot op onze weg.*

Stil gebed

Het 'Onze Vader'

*Onze Vader die in de hemelen zijt,
uw Naam worde geheiligd;
uw Koninkrijk kome;
uw wil geschiede
gelijk in de hemel alzo ook op aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren,
en leid ons niet in verzoeking
maar verlos ons van de boze.
Want van u is het Koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid.
Amen.*

AAN HET EINDE

- Er wordt voor ons gezongen: slotlied (staande): Lied 415:1 en 2
- Uitzending

- Zegen

²⁴“Moge de HEER u zegenen en u beschermen,

²⁵moge de HEER het licht van zijn gelaat over u doen schijnen en u genadig zijn,

²⁶moge de HEER u zijn gelaat toewenden en u vrede geven.”

- Er wordt voor ons gezongen: Lied 415:3

- We wensen elkaar Gezegend Nieuwjaar!

- Orgelspel